

ODBOR ŽIVOČIŠNÝCH KOMODIT 17210

SPISOVÁ ZN.: = čj.
NAŠE ČJ.: 19219/2009-17210

VYŘIZUJE ODDĚLENÍ OCHRANY ZVÍŘAT

JUDr. Spurná
TELEFON: 221 812 346
FAX: 221 812 967
E-MAIL: jana.spurna@mze.cz

ADRESA: Těšnov 17, 117 05 Praha 1

DATUM: 1. 6. 2009

Vyjádření k povinnosti opatřit psa náhubkem stanovené v obecně závazné vyhlášce obce vydané podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo zemědělství, odbor živočišných komodit, oddělení ochrany zvířat (dále jen „Ministerstvo zemědělství“) je gestorem zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon na ochranu zvířat“), a také je podle tohoto zákona příslušným orgánem ochrany zvířat a organizuje, řídí a kontroluje plnění úkolů na úseku ochrany zvířat. V souladu s touto svojí funkcí vydalo Ministerstvo zemědělství následující Vyjádření k povinnosti opatřit psa náhubkem stanovené v obecně závazné vyhlášce obce vydané podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezit prostory pro volné pobíhání psů (§ 24 odst. 2 zákona na ochranu zvířat). V takové vyhlášce může být také obsažena povinnost opatřit psa náhubkem.

Není nám známo, že by existoval seznam psů, pro které je používání náhubků nevhodné. Podobný seznam rozhodně není stanoven žádným právním předpisem. Metodický pokyn k této otázce rovněž nebyl zpracován. Zpracování takového seznamu není plánováno, neboť podle našeho názoru není možné takový seznam vytvořit. Podrobněji viz níže.

Doporučujeme uložit obecnou povinnost nasadit každému psovi náhubek pouze v určitých případech, jedná se např. o místa s velkou koncentrací lidí nebo zvířat nebo s možností vzniku stresujících faktorů, a v ostatních případech doporučujeme ponechat použití náhubku na rozhodnutí chovatele.

Doporučujeme, aby z povinnosti nosit náhubek byli vyňati ti psi, u nichž dle potvrzení veterinárního lékaře může v důsledku použití náhubku dojít k poškození zdraví a zdravotním problémům.

Některá krátkolebá plemena psů (buldog, boxer atp.), která mají sama o sobě potíže s dýcháním, mohou nasazení náhubku hůře snášet, ale nedá se říci, že by existovalo plemeno, u něhož je nošení náhubku nemožné. U psů typu čivava nebo ratlík nečiní přiměřený náhubek potíže. Doporučujeme proto, aby se výjimka z povinnosti nosit náhubek vztahovala pouze na konkrétní jedince s ohledem na jejich zdravotní stav a nikoli na určitá plemena psů. Formálně by bylo i obtížné stanovit, jak se bude vztahovat povinnost na křížence. (Za představitele plemene podle FCI nejsou považováni vzhledem a dalšími znaky shodní jedinci, kteří však nemají průkaz původu.)

Nelze přijmout hledisko velikosti psa jako kritérium pro uložení povinnosti nosit náhubek. Není pravda, že malí psi nekoušou nebo z jejich strany hrozí nižší riziko napadení člověka. Naopak je nutné zohlednit poměr velikosti útočícího psa a napadeného člověka, tedy zda se jedná o dospělou osobu či o dítě. I malý pes může způsobit malému dítěti závažná zranění, a to závažnější než velký pes dospělému člověku. Dle našeho názoru není vhodné formulovat povinnosti pouze se zřetelem na dospělé osoby.

Nicméně striktní požadavek, aby každý pes měl na veřejném prostranství nasazen náhubek, nepodporujeme. Zda a kdy nasadit svému psovi náhubek, by mělo být především na zvážení chovatele, který své zvíře zná a je za ně plně zodpovědný.

Touto otázkou se rovněž zabývá Stanovisko Ústřední komise pro ochranu zvířat k ukládání povinností vlastníkům (držitelům) psů opatrovat psy vodítkem a náhubkem při pohybu na veřejných prostranstvích a jiných místech veřejnosti přístupných ze dne 22. 9. 1999. Z tohoto stanoviska citujeme zejména následující: „Nasazení náhubku, který vždy musí být uzpůsoben tak, aby v nadměrné míře neomezoval fyziologické funkce psa, považujeme za nezbytné jen v takových prostorách a při takových činnostech, kde nelze vyloučit obrannou reakci psa na bolestivý, byť neúmyslný podnět (v dopravních prostředcích apod.) nebo tam, kde může vzniknout riziko neúměrného zmenšení obranné vzdálenosti mezi zvířaty (svody zvířat apod.) a v případech mimořádných opatření stanovených podle veterinárního zákona.“ Dovolujeme si upozornit, že právní část stanoviska je zpracována k datu 22. 9. 1999, odborná vyjádření k chovu zvířat jsou však i nadále aktuální.

Těmito otázkami se zabývá také stanovisko Ústřední komise pro ochranu zvířat „Tvorba obecně závazných vyhlášek o chovu a pohybu psů po veřejných prostranstvích z pohledu zákona č. 246/1992 Sb. z června 2002“. Z tohoto stanoviska citujeme následující:

„2. Nedoporučujeme kategorizovat psy podle váhy, kohoutkové výšky nebo plemene. Důvodem je obtížná situace kontrolních orgánů v terénu, kde lze jen těžko vážit nebo měřit psa. V souvislosti s váhovým omezením by mohlo dojít i k týrání zvířat omezováním potravy. Existence značného množství kříženců, u kterých mnohdy nelze zjistit plemenný původ, je důvodem, proč není účelné dělit psy ani podle plemen.

5. Povinné používání náhubků na veřejných prostranstvích je asi nejkontroverznějším problémem. Samozřejmostí je, že náhubek nesmí nadměrně omezovat fyziologické potřeby

psa (dýchání a termoregulace). Pokud by bylo používání náhubků striktně nařízeno, je třeba si uvědomit, že mnozí městští psi, a to nejen ve vlastních centrech velkých měst, budou bez něj pouze doma v obývacím pokoji. O nasazení náhubku by nejspíš měl rozhodnout chovatel, který nejlépe posoudí případnou agresivitu svého psa, pravděpodobnost napadení lidí nebo zvířat, a nese za svého psa vždy plnou odpovědnost.“

Podrobněji k problematice obecně závazných vyhlášek obcí, které upravují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezují prostory pro volné pobíhání psů, viz:

- Stanovisko Ústřední komise pro ochranu zvířat k ukládání povinností vlastníkům (držitelům) psů opatřovat psy vodítkem a náhubkem při pohybu na veřejných prostranstvích a jiných místech veřejnosti přístupných ze dne 22. 9. 1999 (viz www.oz.mze.cz – sekce „Ústřední komise pro ochranu zvířat – stanoviska, doporučení“).
- Stanovisko Ústřední komise pro ochranu zvířat „Tvorba obecně závazných vyhlášek o chovu a pohybu psů po veřejných prostranstvích z pohledu zákona č. 246/1992 Sb. z června 2002“ (viz www.oz.mze.cz – sekce „Ústřední komise pro ochranu zvířat – stanoviska, doporučení“).
- Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 2/2007 - Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví pravidla pohybu psů na veřejném prostranství a vymezení prostor pro volné pobíhání psů (viz sekce „Stanoviska odboru“ na webových stránkách Odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra – www.mvcr.cz/odk).
- Vzor obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezují prostory pro volné pobíhání psů (viz vzor č. 17 v sekci „Vzory právních předpisů“ na webových stránkách Odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra – www.mvcr.cz/odk).
- Další informace viz sekce „Obce a jejich vyhlášky“ na webových stránkách Ministerstva zemědělství, odboru živočišných komodit, oddělení ochrany zvířat www.oz.mze.cz.

Toto vyjádření Ministerstva zemědělství není právně závazné a Ministerstvo zemědělství jej vydalo s vědomím, že výklad právních předpisů je v České republice oprávněn provádět pouze soud. Vyjadřuje však odborný názor Ministerstva zemědělství na tuto problematiku, a to podle právního stavu ke dni jeho zpracování.

Ing. Jiří Machek v.r.
ředitel odboru živočišných komodit